TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS
2007 m. birželio 7 d.*

Byloje C-50/06

dėl 2006 m. sausio 31 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama M. Condou-Durande ir R. Troosters, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Nyderlandų Karalystę, atstovaujamą H. G. Sevenster ir M. de Grave,

atsakovę,

* Proceso kalba: olandų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro trečiosios kolegijos pirmininkas A. Rosas (pranešėjas), teisėjai J. Klučka, J. N. Cunha Rodrigues, P. Lindh ir A. Arabadjiev,

generalinė advokatė E. Sharpston,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad taikydama Sąjungos piliečiams ne 1964 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvą Nr. 64/221/EEB dėl užsienio piliečių judėjimui ir gyvenimui skirtų specialių priemonių, pateisinamų viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais, derinimo (OL 56, 1964, p. 850), o bendruosius teisės aktus dėl

užsieniečių teisinės padėties, kuriais remiantis galima nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo, Nyderlandų Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

2 EB 18 straipsnio 1 dalis numato, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis EB sutartyje ir jai įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.

3 Remiantis Direktyvos 64/221 1 straipsniu, ji taikoma kiekvienam valstybės narės piliečiui, gyvenančiam kitoje Bendrijos valstybėje narėje ar keliaujančiam į ją tam, kad galėtų užsiimti pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbančio asmens veikla arba būti paslaugų gavėju. Šios direktyvos nuostatos taip pat taikomos tokio piliečio sutuoktiniui ir šeimos nariams, jeigu jie atitinka šioje srityje pagal EB sutartį priimtų reglamentų ir direktyvų sąlygas.

4 Pagal Direktyvos 64/221 2 straipsnį ši direktyva taip pat susijusi su visomis priemonėmis dėl leidimų gyventi išdavimo ar jų pratęsimo arba išsiuntimo iš valstybių teritorijos, kurių valstybės narės imasi viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais.

5 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Priemonės, kurių buvo imtasi viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais, grindžiamos išimtinai tam tikro asmens asmeniniu elgesiu.

2. Teistumai patys savaime nėra pagrindas imtis tokių priemonių."

6 Pagal Direktyvos 64/221 8 straipsnį atitinkamas asmuo dėl sprendimo leisti atvykti, atsisakyti išduoti ar pratęsti leidimą gyventi arba išsiųsti iš teritorijos naudojasi tokiomis pat teisės gynimo priemonėmis, kuriomis gali naudotis minėtos valstybės piliečiai dėl tokių administracinių aktų.

7 Šios direktyvos 9 straipsniu siekiama užtikrinti minimalią procesinę garantiją valstybių narių piliečiams, kurių atžvilgiu priimtas sprendimas atsisakyti išduoti ar pratęsti leidimą gyventi ar išsiųsti iš teritorijos.

Nacionalinės teisės aktai

8 2000 m. lapkričio 23 d. Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (*Vreemdelingenwet,* Stb. 2000, Nr. 495) 1 straipsnyje nurodyta:

„Šiame įstatyme ir remiantis juo priimtose nuostatose:

<...>

e) Bendrijos piliečiais laikomi:

1) Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, kuriems pagal Europos Bendrijos steigimo sutartį leidžiama patekti į kitos valstybės narės teritoriją ir joje gyventi;

2) 1 punkte nurodytų asmenų šeimos nariai, trečiųjų valstybių piliečiai, kuriems remiantis Europos Bendrijos steigimo sutartimi priimtu sprendimu leidžiama patekti į valstybės narės teritoriją ir joje gyventi;

<...>

m) Užsieniečiu laikomas

bet kuris asmuo, kuris neturi Nyderlandų Karalystės pilietybės ir kuris pagal įstatymą negali būti laikomas olandu."

9 Šio įstatymo 8 straipsnio e punkte numatyta, kad užsienietis teisėtai gyvena Olandijoje kaip Bendrijos pilietis, jeigu jo gyvenimas šioje šalyje pagrįstas taisykle, priimta remiantis Sutartimi arba 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimu (OL L 1, 1994, p. 3).

10 Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 63 straipsnyje numatyta, kad užsienietis, kuris neteisėtai gyvena Olandijoje ir kuris pats neišvyko iš šios šalies per šiame įstatyme nustatytą laikotarpį, gali būti išsiųstas pagal šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies b punktą arba 45 straipsnio 1 dalies b punktą.

11 Pagal šio įstatymo 67 straipsnį:

„1. Ministras gali pripažinti užsienietį nepageidautiną:

a) jei jis Olandijoje gyvena neteisėtai ir pakartotinai atliko pagal šį įstatymą baustinus veiksmus;

b) jei galutiniu tapusiu nuosprendžiu jis buvo nuteistas už nusikaltimus, už kuriuos numatyta trejų ar daugiau metų įkalinimo bausmė arba taikytina tokia priemonė, kokia numatyta *Wetboek van Strafrecht* 37 a straipsnyje;

c) jei jis kelia grėsmę viešajai tvarkai ar nacionaliniam saugumui ir Olandijoje gyvena neteisėtai 8 straipsnio a–e punktų ar l punkto prasme;

d) pagal tam tikrą sutartį arba

e) atsižvelgiant į Olandijos tarptautinių santykių interesus.

<...>

3. Nukrypstant nuo 8 straipsnio, užsienietis, pripažintas nepageidaujamas, negali teisėtai gyventi (Olandijoje).“

12 Šis straipsnis iš esmės pakartoja 1965 m. Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 21 straipsnio, į kurį Komisija daro nuorodą savo ieškinyje, turinį.

13 2000 m. lapkričio 23 d. Nutarimo dėl užsieniečių teisinės padėties (*Vreemdelingenbesluit*, Stb. 2000, Nr. 497) 1:5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Dėl sprendimo dėl pretenzijos ar administracinio skundo ministras atsižvelgia į komiteto, susijusio su užsieniečių reikalais, pateiktą nuomonę <...>, jei skundžiamu sprendimu Bendrijos piliečiui atsisakoma leisti įvažiuoti į Olandiją arba jei konstatuojama, kad Bendrijos pilietis šioje šalyje gyvena neteisėtai įstatymo 8 straipsnio e punkto prasme, arba jei šis teisėtas gyvenimas buvo nutrauktas viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais Direktyvos 64/221 prasme <...>“

14 Šio nutarimo 8:13 straipsnyje nurodyta:

„1. Bendrijos pilietis neišsiunčiamas tol, kol nepaaiškėja, kad asmuo neturi teisės apsigyventi ar kad jo teisė apsigyventi yra pasibaigusi.

2. Užsienietis, kuris yra valstybės, Europos Bendrijos steigimo sutarties ar Europos ekonominės erdvės susitarimo šalies, pilietis, arba jo šeimos nariai, kurie neturi teisės apsigyventi kaip Bendrijos piliečiai arba kurių teisė apsigyventi pasibaigė, išsiunčiami tik po jiems išvykti į kitą valstybę, į kurią jiems garantuojama teisė įvažiuoti, skirtų mažiausiai keturių savaičių pabaigos.

3. 2 punkte nurodytas užsienietis neišsiunčiamas tol, kol per nustatytą terminą nėra priimamas sprendimas dėl skundo, pateikto dėl 2 dalyje numatyto sprendimo.

4. Skubiais atvejais gali būti nukrypstama nuo 2 ir 3 dalių nuostatų."

15 Aplinkraščio dėl užsieniečių teisinės padėties (*Vreemdelingencirculaire*, Stcrt. 2000, Nr. 64, p. 17) B10/7.3.2 punktas nustato, kad tik ministras gali išsiųsti teisėtai Olandijoje gyvenančius Sąjungos piliečius bei jų šeimų narius (Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 63 straipsnio 2 dalis). Šiuo klausimu reikia atsižvelgti į Nutarimo dėl užsieniečių teisinės padėties 1:5 ir 8:13 straipsniuose numatytas garantijas. Tačiau pagal Bendrijos teisę ar bet kokią kitą taisyklę teisėtai negyvenantiems arba nebegyvenantiems piliečiams ir jų šeimų nariams pagal to paties aplinkraščio B10/7.3.1 punktą taikytinos bendros taisyklės dėl išvykimo ar išsiuntimo, t. y. Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 61–65 straipsniai.

16 Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties, nutarimas dėl užsieniečių teisinės padėties ir aplinkraštis dėl užsieniečių teisinės padėties įsigaliojo 2001 m. balandžio 1 dieną.

Ikiteisminė procedūra

17 Keli Sąjungos piliečiai, Olandijoje nuteisti įkalinimo bausme, kreipėsi į Komisiją pateikdami skundus dėl Nyderlandų valdžios institucijų jiems taikytų priemonių, kuriomis jie buvo pripažinti nepageidaujami viešosios tvarkos sumetimais. Išnagrinėjusi šiuos skundus, Komisija priėjo prie išvados, kad, kalbant apie Sąjungos piliečius, bendrieji Nyderlandų teisės aktai dėl užsieniečių teisinės padėties, taip pat taikytini ir kitų valstybių narių piliečiams, neatitiko Direktyvos 64/221, nes jais buvo leidžiama nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo iš teritorijos. Todėl 2002 m. gruodžio 19 d. laišku Komisija nusiuntė Nyderlandų Karalystei oficialų pranešimą, prašydama jos pateikti savo pastabas.

18 2003 m. kovo 6 d. atsakyme Nyderlandų vyriausybė nesutinka su Komisijos kaltinimu. Pagal Bendrijos nuostatas neturintys teisės apsigyventi Sąjungos piliečiai nepatenka į Direktyvos 64/221 taikymo sritį. Tokiu atveju jiems turėtų būti taikomos nacionalinės nuostatos. Pavyzdžiui, taip yra tuo atveju, kai kitų valstybių narių piliečiai neįrodo savo pilietybės, nepateikdami galiojančių pasų ar tapatybių kortelių. Tas pats taikoma kitų valstybių narių piliečiams, kuriems Olandijoje buvo suteikta viešoji pagalba, pavyzdžiui, skundus pateikusiems asmenims, nes dėl šios aplinkybės automatiškai netenkama teisės apsigyventi.

19 Be to, Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad nacionalinės valdžios institucijos nėra įpareigotos išsiųsti teistumą turinčių užsieniečių, tačiau jos turi diskreciją, leidžiančią įvertinti skirtingus esamus interesus. Suinteresuotojo asmens šeimyninė padėtis nagrinėjama iki įsakymo dėl išsiuntimo priėmimo.

20 Kadangi šis atsakymas Komisijos neįtikino, 2004 m. liepos 9 d. ji išsiuntė Nyderlandų Karalystei pagrįstą nuomonę, kurioje pakartojo oficialiame pranešime išdėstytus kaltinimus ir nurodė per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta.

21 Kadangi 2004 m. rugsėjo 24 d. Nyderlandų vyriausybė pateikė atsakymą į pagrįstą nuomonę, kuriame iš esmės nekeičiama ankstesnė pozicija, Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl priimtinumo

22 Nyderlandų Karalystė atsiliepime į ieškinį nurodo prieštaravimą dėl priimtinumo, teigdama, kad ieškinio dalykas buvo išplėstas.

23 Nyderlandų vyriausybės nuomone, 2002 m. gruodžio 19 d. oficialiame pranešime ir 2004 m. liepos 9 d. pagrįstoje nuomonėje Komisija ją kaltina tuo, kad ji Sąjungos piliečiams taiko ne Direktyvos 64/221 nuostatas, o tik bendruosius teisės aktus dėl užsieniečių teisinės padėties, leidžiančius nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo. Tačiau ieškinyje Komisija tvirtina, kad šie teisės aktai apskritai neatitinka Bendrijos teisės, nes bet kurie užsieniečiai ir kitų valstybių narių piliečiai pagal juos nėra skiriami. Be to, atsakovė kaltinama tuo, kad į savo nacionalinę teisės sistemą neteisingai perkėlė Direktyvą 64/221.

24 Dublike Komisija tvirtina, kad jos ieškinys yra susijęs tik su sistemingu ir automatišku ryšiu, kurį nagrinėjami teisės aktai leidžia nustatyti tarp teistumo ir išsiuntimo iš teritorijos Sąjungos piliečių atžvilgiu.

25 Šį teiginį patvirtina ieškinyje nurodytų reikalavimų formuluotė, kuriais Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad Nyderlandų Karalystė, taikydama Sąjungos piliečiams ne Direktyvą 64/221, o bendruosius teisės aktus dėl užsieniečių teisinės padėties, kuriais remiantis galima nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo, neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

26 Šiomis sąlygomis Nyderlandų vyriausybė negali kaltinti Komisijos, kad ši išplėtė ieškinio dalyką, kuris buvo apibrėžtas per ikiteisminę procedūrą.

27 Todėl prieštaravimas dėl priimtinumo turi būti atmestas.

Dėl esmės

28 Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 25 punkte, Komisija kaltina Nyderlandų Karalystę nevykdžius įsipareigojimų pagal Direktyvą 64/221, nes ji, užuot Sąjungos piliečiams taikiusi šios direktyvos nuostatas, taikė bendruosius teisės aktus dėl užsieniečių teisinės padėties, kuriais remiantis galima nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo.

29 Komisija tvirtina, kad Sąjungos pilietis turi galėti pasinaudoti Direktyvoje 64/221 numatytomis materialiosiomis ir procesinėmis garantijomis, neatsižvelgiant į jo situaciją teisės apsigyventi atžvilgiu. Pagal šios direktyvos 3 straipsnį tokio asmens išsiuntimas viešosios tvarkos sumetimais turi būti grindžiamas išimtinai tam tikro asmens elgesiu, o ne vien teistumų buvimu. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką valstybės narės, remdamosi tokiais sumetimais, gali išsiųsti kitų valstybių narių piliečius tik tuo atveju, jeigu suinteresuotasis asmuo kelia realią ir pakankamai didelę grėsmę pagrindiniam visuomenės interesui.

30 Komisijos nuomone, Nyderlandų Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 64/221, net darant prielaidą, kad Nyderlandų bendruosiuose teisės aktuose dėl užsieniečių teisinės padėties nėra numatyta, jog išsiunčiama automatiškai, ir kad šiomis aplinkybėmis yra vertinami įvairūs esami interesai. Nedraudžiama, kad nacionalinės valdžios institucijos remtųsi prielaida, jog teistumą turintys užsieniečiai turi būti išsiųsti, nebent tam prieštarauja ypatingos aplinkybės.

31 Todėl reikia išnagrinėti, ar Sąjungos piliečiai gali pasinaudoti Direktyvoje 64/221 numatytomis garantijomis neatsižvelgiant į, viena vertus, jų, kaip rezidentų, teisinę padėtį ir, kita vertus, į klausimą apie tariamą sistemingą ir automatišką ryšį, kurį, remiantis nagrinėjamais teisės aktais, galima nustatyti tarp teistumo ir išsiuntimo.

32 Visų pirma svarbu priminti, kad Sąjungos pilietybe siekiama suteikti valstybių narių piliečiams pagrindinį statusą (2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Grzelczyk*, C-184/99, Rink. p. I-6193, 30 ir 31 punktai bei 2005 m. kovo 15 d. Sprendimo *Bidar*, C-209/03, Rink. p. I-2119, 31 punktas). Pagal EB 18 straipsnio 1 dalį kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje. Valstybės narės pilietis, kuris priimančiojoje valstybėje narėje neturi teisės apsigyventi pagal kitas

Sutarties ar jai įgyvendinti priimtas nuostatas, gali tiesiogiai pagal šį straipsnį naudotis teise apsigyventi (šiuo klausimu žr. 2002 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Baumbast ir R*, C-413/99, Rink. p. I-7091, 84 punktą ir 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Trojani*, C-456/02, Rink. p. I-7573, 31 punktą).

33 Tačiau ši teisė nėra besąlygiška. EB 18 straipsnio 1 dalis numato, kad ji pripažįstama tik atsižvelgiant į Sutartimi ir ją įgyvendinančiomis nuostatomis numatytus apribojimus bei sąlygas (be kita ko, žr. minėto sprendimo *Trojani* 31 ir 32 punktus bei 2006 m. liepos 18 d. Sprendimo *De Cuyper*, C-406/04, Rink. p. I-6947, 36 punktą).

34 Be kitų Bendrijos teisėje numatytų arba leistinų apribojimų ir sąlygų, Direktyva 64/221 leidžia valstybėms narėms išsiųsti kitų valstybių narių piliečius iš jų teritorijos viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo sumetimais, užtikrinant šia direktyva numatytas materialiąsias ir procesines garantijas bei bendruosius Bendrijos teisės principus (šiuo klausimu žr. 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *MRAX*, C-459/99, Rink. p. I-6591, 61 ir 62 punktus bei 2006 m. sausio 31 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-503/03, Rink. p. I-1097, 43 ir 44 punktus).

35 Be to, kaip matyti iš nusistovėjusios teismo praktikos, Direktyvoje 64/221 numatytos garantijos, kalbant apie jų taikymą asmenims, turi būti aiškinamos plačiai (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *MRAX* 101 punktą). Valstybės narės turi imtis visų priemonių, kad kiekvienam kitos valstybės narės piliečiui, dėl kurio priimtas sprendimas išsiųsti, užtikrintų apsaugą, kurią jam garantuoja šios direktyvos nuostatos (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 2 d. Sprendimo *Dörr ir Ünal*, C-136/03, Rink. p. I-4759, 49 punktą). Netaikyti šių materialiųjų ir procesinių garantijų priimančiosios valstybės narės teritorijoje neteisėtai gyvenantiems Sąjungos piliečiams reikštų panaikinti didžiąją dalį jų veiksmingumo.

36 Toks aiškinimas patvirtinamas ir minėtu sprendimu *MRAX*, kuriame Teisingumo Teismas pripažino, kad trečiosios valstybės pilietis, kuris yra Bendrijos piliečio šeimos narys, tačiau neatitinka sąlygų teisėtai apsigyventi, turi turėti galimybę pasinaudoti Direktyvoje 64/221 numatytomis procesinėmis garantijomis.

37 Todėl reikia konstatuoti, kad aiškinimas, jog Direktyvos 64/221 nuostatos taikytinos tik priimančiosios valstybės narės teritorijoje teisėtai gyvenantiems Sąjungos piliečiams, yra nesuderinamas su Bendrijos teise.

38 Be to, kalbant apie sistemingą ir automatišką ryšį, kuris, remiantis Nyderlandų bendrais teisės aktais dėl užsieniečių teisinės padėties, nustatomas teistumo ir išsiuntimo iš teritorijos, būtina pažymėti, kad pagal Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 67 straipsnį, skaitomą kartu su šio įstatymo 1 straipsnio m punktu, kompetentingos Nyderlandų valdžios institucijos gali pripažinti užsienietį, t. y. Nyderlandų Karalystės pilietybės neturintį asmenį, nepageidautiną būtent tuo atveju, jei jis galutiniu nuosprendžiu buvo nuteistas už nusikaltimus, už kuriuos numatyta trejų ar daugiau metų įkalinimo bausmė.

39 Nors tiesa, kad pagal tokius nagrinėjamus teisės aktus, kokie aptariami Aplinkraštyje dėl užsieniečių teisinės padėties, Sąjungos piliečių bei jų šeimų narių atveju reikia atsižvelgti į Nutarimo dėl užsieniečių teisinės padėties 1:5 ir 8:13 punktuose numatytas garantijas, vis dėlto ši taisyklė taikoma tik teisėtai Olandijoje gyvenantiems asmenimis.

40 Kadangi Direktyva 64/221 taip pat taikytina priimančiosios valstybės narės teritorijoje neteisėtai gyvenantiems Sąjungos piliečiams, toks asmuo gali būti išsiųstas viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais tik paisant joje numatytų griežtų ribų.

41 Pagal Direktyvos 64/221 3 straipsnio 1 dalį priemonės, kurių buvo imtasi viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais, turi būti išimtinai grindžiamos tam tikro asmens elgesiu. Pagal šio straipsnio 2 dalį teistumai patys savaime nėra pagrindas imtis tokių priemonių. Į teistumo buvimą galima atsižvelgti tik tuo atveju, kai aplinkybės, dėl kurių buvo nuteista, įrodo tokį asmens elgesį, kuris kelia aktualią grėsmę viešajai tvarkai (be kita ko, žr. 1977 m. spalio 27 d. Sprendimo *Bouchereau*, 30/77, Rink. p. 1999, 28 punktą; 1999 m. sausio 19 d. Sprendimo *Calfa*, C-348/96, Rink. p. I-11, 24 punktą; minėto sprendimo *Komisija prieš Ispaniją* 44 punktą ir 2006 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-441/02, Rink. p. I-3449, 33 punktą).

42 Teisingumo Teismas visuomet pažymėdavo, kad viešosios tvarkos išlyga yra siaurai aiškintina pagrindinio laisvo asmenų judėjimo principo, kurio apimties valstybės narės negali nustatyti vienašališkai, išimtis (1975 m. spalio 28 d. Sprendimo *Rutili*, 36/75, Rink. p. 1219, 27 punktas; minėtų sprendimų *Bouchereau* 33 punktas ir *Calfa* 23 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Orfanopoulos ir Oliveri*, C-482/01 ir C-493/01, Rink. p. I-5257, 64 ir 65 punktai; minėtų sprendimų *Komisija prieš Ispaniją* 45 punktas ir *Komisija prieš Vokietiją* 34 punktas).

43 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką nacionalinių valdžios institucijų rėmimasis viešosios tvarkos sąvoka bet kuriuo atveju reikalauja, kad, be įstatymo pažeidimu sukelto visuomenės sutrikdymo, kiltų reali ir pakankamai didelė grėsmė pagrindiniam visuomenės interesui (minėtų sprendimų *Rutili* 28 punktas; *Bouchereau* 35 punktas; *Orfanopoulos ir Oliveri* 66 punktas; *Komisija prieš Ispaniją* 46 punktas ir *Komisija prieš Vokietiją* 35 punktas).

44 Teisingumo Teismo nuomone, Bendrijos teisė taip pat draudžia nacionalines nuostatas, grindžiamas prielaida, kad kitų valstybių narių piliečiai, kurie už tam tikrus nusikaltimus buvo nubausti konkrečiomis bausmėmis, turi būti išsiųsti (žr. minėto sprendimo *Orfanopoulos ir Oliveri* 93 punktą).

45 Nors nagrinėjamu atveju negali būti įrodyta, kad Nyderlandų bendruosiuose teisės aktuose dėl užsieniečių teisinės padėties teistumas yra automatiškai susijęs su išsiuntimu iš teritorijos, vis dėlto šie teisės aktai teistumą turinčius Sąjungos piliečius išsiųsti iš Nyderlandų Karalystės teritorijos netaikant Direktyvoje 64/221 numatytų materialiųjų ir procesinių garantijų. Iš esmės gali atsitikti taip, kad sprendimas išsiųsti šį asmenį gali būti paskelbtas net ir atsižvelgus į argumentus dėl jo šeimyninės padėties, tačiau neatsižvelgus į jo asmeninį elgesį, realią ir pakankamai didelę grėsmę viešajai tvarkai.

46 Todėl reikia konstatuoti, kad Nyderlandų bendrieji teisės aktai dėl užsieniečių teisinės padėties, kalbant apie Sąjungos piliečius, leidžia nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo.

47 Galiausiai Nyderlandų vyriausybė atsiliepime į ieškinį nurodo, kad, atsižvelgusi į naujausią Teisingumo Teismo praktiką, iš naujo apsvarstė savo poziciją. Ji sutinka, kad visi Sąjungos piliečiai patenka į Direktyvos 64/221 taikymo sritį ir turi galėti pasinaudoti joje nustatytomis materialiosiomis bei procesinėmis garantijomis. Šios vyriausybės nuomone, nacionalinės teisės aktai turėtų būti suderinti su Bendrijos teise, perkeliant į nacionalinę teisės sistemą 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančią Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinančią Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, p. 77 ir klaidų ištaisymas OL L 229, p. 35).

48 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje nuomonėje nustatyto

termino pabaigoje ir kad į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas atsižvelgti negali (be kita ko, žr. 1990 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš* Graikiją, C-200/88, Rink. p. I-4299, 13 punktą; 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-22/04, dar nepaskelbta Rinkinyje, 19 punktą ir 2005 m. liepos 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-433/03, Rink. p. I-6985, 32 punktą).

49 Vadinasi, nagrinėjamu atveju yra aišku, kad Nyderlandų Karalystė pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje nebuvo priėmusi priemonių, būtinų nutraukti įsipareigojimų neįvykdymą, dėl kurio ji kaltinama.

50 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisijos pareikštas ieškinys yra pagrįstas.

51 Todėl reikia konstatuoti, kad Sąjungos piliečiams taikydama ne Direktyvą 64/221, o bendruosius teisės aktus dėl užsieniečių teisinės padėties, kuriais remiantis galima nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį teistumo ir išsiuntimo, Nyderlandų Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Nyderlandų Karalystės ir pastaroji pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Sąjungos piliečiams taikydama ne 1964 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvą 64/221/EEB dėl užsienio piliečių judėjimui ir gyvenimui skirtų specialių priemonių, pateisinamų viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais, derinimo, o bendruosius teisės aktus dėl užsieniečių teisinės padėties, kuriais remiantis galima nustatyti sistemingą ir automatišką ryšį tarp teistumo ir išsiuntimo, Nyderlandų Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.**

2. **Priteisti iš Nyderlandų Karalystės bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.